

ILMAILIJOIDEN TOIMINTAMALLEJA

OSATEKIJÄT
1. Ilmailijan yleiset vastuut ja velvollisuudet
2. Matkustajat ja maassa olijat
3. Koulutus ja taito
4. Turva-asiat
5. Ympäristöasiat
6. Tekniikan käyttö
7. Ilmailun kehittäminen ja edistäminen

WWW.SECUREAV.COM

AMCC
AVIATORS MODEL CODE
OF CONDUCT

VAARALLISET ASEENTEET

	VAARALLINEN ASENNEN	VASTALÄÄKE
Auktoriteettien vastaisuus	Määräykset ovat muita varten	Noudata määräyksiä. Ne ovat yleensä oikeassa
Impulsiivisuus	Minun on toimittava nyt, ei ole aikaa	Ei niin nopeasti. Ajattele ensin
Haavoittumattomuus	Ei tapahdu minulle	Voi tapahtua minulle
Macho	Näytän teille. Pystyn siihen	Riskin otto on hölmöä
Luovuttaminen	Mitä hyödyttää	Älä koskaan anna periksi. Aivan varmasti voin tehdä jotain

TILANNETIETOISUUS

KATOAMISEN MERKKEJÄ	PALAUTTAMINEN
1. Epäselvyys tai hämmennys – tunne siitä, että jotain puuttuu, epävarmuuden tunne.	1. Hanki aikaa – ohjaa kone pois mahdollisista vaaroista.
2. Fiksaatio – huomio tai kiinnostus on kanavoitunut yhteen toimintaan tai tapahtumaan.	
3. Kommunikaation väheneminen tai huononeminen – kun alamme menettää tilannetietoisuutta, lakkaamme puhumasta.	2. Vakauta kone.
4. Et enää pysy koneen edellä – reagoit vain välittömiin huoliin sen sijaan että valmistautuisit tuleviin tapahtumiin tai ennakoisit niitä.	
5. Et onnistu saavuttamaan tehtävän tavoitteita, esim. arvioitua saapumisaikaa.	3. Etsi tietoa – näköhavaintoja, kuulohavaintoja, takapuolituntumaa. Selvitä mahdolliset riskitietoisuudet ja palauta usko.
6. Käytät dokumentoimattomia toimintamenetelmiä tai rikot minimiä.	
7. Yrität käyttää koneen järjestelmiä sen tunnettujen käyttörajoitusten ulkopuolella.	4. Ota opiksi kokemuksesta – mieti, mitä johlankoja oli näkyvillä, jotka olisivat voineet estää tilannetietoisuuden menettämisen.

HYVÄ ILMAILUTAPA

MITÄ TARKOITETAAN HYVÄLLÄ ILMAILUTAVALLA?

Mitään yleisesti tunnustettua ja hyväksyttyä määritelmää ei ole olemassa, mutta hyvä ilmailutapa mielletään usein tiettyjen, hyvien toimintatapojen johdonmukaisena noudattamisena.

Esimerkki harrasteilmailun eräästä koulutusohjeesta:

- Huolellinen lennon valmistelu mukaan lukien säätietoihin ja NOTAMeihin perehtyminen
- Riittävien ja ajan tasalla olevien karttojen ja muiden suunnistusvälineiden ja lennolla tarvittavien tietojen mukana pitäminen kaikilla lennoilla
- Jatkuva ja riittävä ilmatilan tarkkailu
- liikennetilanteesta selvillä pysyminen ja muun liikenteen huomioon ottaminen
- Asiallinen ja ohjeiden mukainen radioliikenne
- Meluhaittojen minimoiminen
- Lentokoneen ja sen laitteiden oikea ja juohea käyttäminen
- Jatkuva lennon edistymisen seuranta
- Sään kehittymisen tarkkailu
- Tinkimätön määräysten noudattaminen
- Lennon jälkeen lentokoneesta, asiakirjoista ja tarvittavista ilmoituksista huolehtiminen

MUITA NÄKÖKULMIA

Hyvää ilmailutapaa voidaan tarkastella myös muista näkökulmista, muun muassa:

- Hyvän ilmailutavan perustekijät
- Tärkeysjärjestys lennolla
- Asenteet
- Tilannetietoisuus
- Ilmailijan toimintamalli ("Code of Conduct")

HYVÄN ILMAILUTAVAN PERUSTEKIJÄT

Henkilökohtaisten ominaisuuksien tarkistuslista

- **Kurinalaisuus** — Tahto ja kyky lentää turvallisesti
- **Osaaminen ja taito** — Opi koulutuksella ja tule mestariksi kokemuksella
- **Tieto** — Tunne koneesi, ympäristö, riskit, tehtävä, itsesi ja muut toimijat
- **Tilannetietoisuus** — Kerää tietoa, tulkitse ja suunnittele
- **Harkintakyky** — Arvioi ja päätä

TÄRKEYSJÄRJESTYS

Terveeseen harkintaan perustuvaan hyvään ilmailutapaan liittyvä seuraava tärkeysjärjestys:

- **Lennä konetta** — Tarkista asento, nopeus, korkeus, mittarit, automaatio
- **Navigoi** — Tiedä, missä kone on ja mihin se on menossa
- **Kommunikoi** — Keskustele ja arvioi asioita, jaa tehtäviä, tue toisia
- **Hallitse** — Seuraa tilannetta ja käytä sopivan tasoista automaatiota
- **Tarkkaile** — Tarkista, mikä on muuttunut ja ota tilanne haltuun, kun tapahtuu odottamattomia asioita

Nämä ovat lentämisen "kultaiset säännöt".

